

BÀI HỌC 9

NHỮNG LÚC MẤT MÁT NGƯỜI THÂN YÊU

CÂU GỐC: “Tôi cũng coi hết thảy mọi sự như là sự lỗ, vì sự nhận biết Đức Chúa Jêsus Christ là quý hơn hết, Ngài là Chúa tôi, và tôi vì Ngài mà liêu bỏ mọi điều lợi đó. Thật, tôi xem những điều đó như rơm rác, hầu cho được Đấng Christ” (Phi-líp 3:8).

KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: Mác 5:22–24, 35–43; 1 Phi-e-rơ 5:6, 7; Sáng thế Ký 37:17–28; Lu-ca 16:13, Rô-ma 6:16; 1 Cô-rinh-tô 15:26.

Gây phút A-đam và Ê-va ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác, họ tức thì từng trải những mất mát, mất mát của sự ngây thơ và trong trắng. Sự ngây thơ mất đi mà thay vào đó là lòng ích kỷ, nghĩ đến bản thân mình trước hết, đổ lỗi cho người khác và thêm một tấm lòng muốn thống trị người khác.

Ngay sau khi sự Sa Ngã, họ chứng kiến sự chết của một mạng sống, ấy là khi họ được ban cho áo bằng da cừ để che đậy sự lỏa lồ của họ. Họ bị cấm không được đến gần cây sự sống là cây có trái làm họ trường sinh bất tử, họ cũng bị mất khu vườn kỳ diệu là nhà họ đã ở, và rồi nhiều năm sau đó, họ mất đứa con trai của họ là A-bên, bị giết bởi chính anh của mình là Ca-in, con trai đầu lòng của vợ chồng A-đam và Ê-va! Và đến cuối cuộc đời, họ mất đi người bạn đời mà họ đã kể cận bên nhau cả cuộc đời. Bao nhiêu là điều mất mát đến chỉ vì một quyết định lầm lỡ.

Phải, chúng ta thấy đều biết sự thật của đời sống, các nỗi đau, điều mất mát, và nhiều người trong chúng ta đã từng cảm thấu điều đau đớn ấy khi chính người thân yêu của chúng ta qua đời. Vì gia đình là nơi chúng ta có những liên hệ mật thiết, ân cần nhất, nên sự mất mát, dưới nhiều thể dạng, của người thân trong gia đình là điều làm chúng ta đau khổ nhất.

Tuần này, chúng ta sẽ tiếp tục nhìn vào đời sống gia đình, chúng ta sẽ nhìn vào những sự mất mát ảnh hưởng thế nào trong đời sống chúng ta.

1. SỰ MẤT MÁT CỦA SỨC KHỎE

Chúng ta đã bị tách rời khỏi cây sự sống hàng ngàn năm và chúng ta thấy đều cảm thấy sự xa cách ấy, nhất là khi chúng ta phải đối diện với sức khỏe của mình. Không chóng thì chầy, trừ phi những người phải chết trẻ bởi một tai nạn nào đó, sống càng lâu, người ta càng đối diện với sự thật phũ phàng của việc mất đi sức khỏe của thời thanh xuân.

Và, mất sức khỏe không những chỉ đến với cá nhân chúng ta và mang theo bao niềm đau, mà cả khi nó đến với người thân yêu trong gia đình của chúng ta. Bao nhiêu cha mẹ khi chứng kiến những căn bệnh đau đớn đến với con cái mình, đã ước gì chính họ gánh chịu cơn bệnh thay vì con mình.

Đọc các câu Kinh Thánh dưới đây và thảo luận chúng có tương tự với nhau trong điểm nào?

Mác 5:22-24, 35-43 _____

Ma-thi-ơ 15:22-28 _____

Lu-ca 4:38, 39 _____

Giăng 4:46-54 _____

Trong các câu chuyện kể trên, và nhiều lần khác nữa, những người trong chuyện phải đối diện với sự mất mát của một người thân yêu và họ đã nài xin Đức Chúa Giê-su đến giúp người thân yêu của họ.

Vi sống trong một thế giới tội lỗi nên chúng ta biết mình phải cam chịu sự thống khổ. Khi tội lỗi đến thế gian, nó không mang theo chỉ cái chết, mà nó mang theo sự đau đớn, bệnh kinh niên và đủ loại tật bệnh. Khi phải đối diện với cơn bệnh ngặt nghèo hay cơn bạo bệnh vô phương cứu chữa, chúng ta có thể thấy tức giận, thất vọng, đau đớn và chỉ muốn kêu lên “Đức Chúa Trời tội ôi! Đức Chúa Trời tội ôi! sao Ngài lia bỏ tôi? Nhon sao Ngài đứng xa, không giúp đỡ tôi, và chẳng nghe lời rên siết tôi?” (Thi thiên 22:1). Cũng như Đa-vít, chúng ta phải mang những lời nài xin, những câu hỏi, và những sự đau đớn của mình kêu van cùng Đức Chúa Trời.

Trên nhiều phương diện, bệnh tật và thống khổ sẽ luôn là một điều huyền bí cho đến khi nào sự chết đã bị Đức Chúa Giê-su đánh bại khi Ngài tái lâm. Cho đến lúc ấy, chúng ta chỉ có thể đọc những Lời Chúa để tìm chân lý và hy vọng qua lời Ngài. Khi ông Gióp phải gánh chịu những cái đau vô cùng tận, ông đã qua đó mà tìm được một niềm hy vọng và gắn gũi cùng Đức Chúa Trời. Ông giải thích, “Tôi đã nghe nhiều người nói về Ngài; nay chính mắt tôi đã thấy Chúa” (Gióp 42:5). Chính sự đổ Phao-lô cũng có một cơn bệnh kinh niên gây nhiều đau đớn cho ông, và cách mà ông chống trả căn bệnh này cho chúng ta thấy qua sự thống khổ mà chúng ta gánh chịu chúng ta có thể hiểu để mang sự an ủi đến cho người khác, và nó cho chúng ta hiểu được hoàn cảnh của người khác khi họ gặp sự đau đớn hơn, và nhờ đó giúp chúng ta biết cách phục vụ trong mục vụ cho người khác hữu hiệu hơn. Đọc 2 Cô-rinh-tô 1:3-5. Nhưng quan trọng hơn hết, chúng ta dùng để sự thống khổ đánh bại mình.

Dấu cá nhân chúng ta hay một người thân thương của mình đang phải chịu đau đớn vì bệnh tật, có những lời hứa nào cho chúng ta? Tại sao, trong những giai đoạn này của đời mình, sự thật rõ ràng nhất là Đức Chúa Giê-su, Cứu Chúa của chúng ta, cũng đã gặp thống khổ và chịu nhiều sự đau đớn, và phải bị treo đau đớn trên cây thập tự, thật quan trọng cho chúng ta? Chúa đã làm gì trên thập tự giá để dạy cho chúng ta bài học về tình yêu thương không hề phai của Đức Chúa Trời, dấu giữa những cơn bệnh trầm kha trong gia đình chúng ta?

2. MẤT SỰ TIN CẬY

Chúng ta là những con người bất toàn, và ai cũng có thể, ở một lúc nào đó, vì một lý do nào đó, đã bày tỏ chúng ta không đáng được tin cậy bởi những người đã từng xem chúng ta là tín cẩn. Và chúng ta, có ai đã chẳng từng bị có người nào đó thất tín với mình? Và sự mất chữ tín, mất sự tin cậy là điều thật đáng buồn, nhưng nếu đó là một điều xảy ra giữa chúng ta với người thân trong gia đình, thì còn sự phản bội nào đau buồn hơn nữa.

Nhiều lúc, khi những điều ấy xảy ra, chúng ta chỉ muốn bỏ tất cả để làm lại từ đầu, khi chúng ta thấy mối tương giao nào đó chẳng còn đáng để giữ gìn hay bồi đắp lại. Dĩ nhiên điều ấy không phải là một quyết định dễ dàng, khi đó là người phối ngẫu của mình. Chúng ta cần phải nhớ rằng một trong chủ đích của hôn nhân là để dạy cho chúng ta bài học biết thế nào để bồi đắp lại niềm tín cẩn đã đổ vỡ.

Khi sự tin cậy trong một mối liên hệ đã bị hư phá, làm thế nào để sự tin cẩn và mối liên hệ được hàn gắn và cứu vãn? Đọc các câu Kinh Thánh dưới đây:

1 Phi-e-rơ 5:6, 7 _____

1 Giăng 4:18 _____

Gia-cơ 5:16 _____

Ma-thi-ơ 6:14, 15 _____

Xây dựng lại một sự tin cậy đã bị bể nứt thì giống như là một chuyến đi dài; phải đi từng bước một. Chuyến du hành bắt đầu bằng sự thành thật nhận biết niềm đau và lời xưng tội thật, đầu cho là lỗi lầm nào chẳng nữa và người đã phạm tội là ai đi nữa.

Khi tội ngoại tình là căn nguyên của sự bất tín, vết thương chỉ bắt đầu lành khi kẻ phạm tội xưng tội lỗi của mình. Và để vết thương lành, lời xưng tội phải được nói ra không che giấu một điều nào cả. Phải không có gì bị che đậy, bằng không, khi sự thật lộ thêm ra, thì sự tín cẩn kẻ vấp phạm đã cố gây dựng lại sẽ sụp đổ hết. Và khi sự bất tín xảy ra nữa, thì việc hàn gắn lại còn khó hơn lần đầu.

Xây dựng lại niềm tín cẩn nơi nhau cần nhiều thời gian và kiên tâm. Tội phạm càng trầm trọng, thời gian lại cần nhiều hơn để hàn gắn sự rạn nứt. Phải chấp nhận cái thực tế rằng đôi khi bạn bước tới hai bước nhưng lại bị lùi ba bước. Có lúc bạn sẽ tưởng chừng như chẳng còn hy vọng gì cho ngày mai, hay ngày sắp tới, hay có khi bạn chỉ muốn trốn chạy và bỏ hết tất cả. Nhưng đã có nhiều cặp đã gây dựng lại được sự bể nứt và thắt chặt mối liên hệ sâu đậm hơn, gắn gũi hơn, và hiểu rõ nhau hơn trong cuộc hôn nhân của họ.

Nguyên tắc nào có thể dùng để hồi phục và chữa lành một cuộc hôn nhân trong trường hợp sự tin cẩn đã bị đổ vỡ? Đồng thời, hoàn cảnh nào có thể, đầu có sự tha thứ, cũng không còn sự tín cẩn nữa, và cũng không nên còn sự tín cẩn nữa?

3. MẤT SỰ TIN CẬY (TIẾP THEO)

Một trong những cách làm mất sự tin tưởng nhau, ấy là khi gia đình có sự lạm dụng bạo lực. Thật khó tin, nhưng sự nghiên cứu cho biết trong xã hội, sự hung bạo và lạm quyền xảy ra thường xuyên nhất trong gia đình. Hành vi bạo lực trong gia đình xảy ra trong mọi tầng lớp gia đình, giàu cũng như nghèo, người có đạo cũng như người không có đạo. Hành động hung bạo thể hiện bằng lời nói, lời chửi mắng, ngôn ngữ hỗn ầu, bằng thái độ vũ phu dùng bạo lực để hà hiếp lấn áp người trong gia đình trên thể lý hay tâm lý, hành hung dục tình, hoặc cả trong thái độ bất thụ động.

Kinh Thánh cũng có kể lại những trường hợp có sự hành hung trong gia đình của những người tin Đức Chúa Trời. Bạn cho biết ý tưởng và cảm tưởng của bạn khi đọc các câu này. Bạn nghĩ vì sao Kinh Thánh lại ghi lại những câu chuyện như thế này?

Sáng thế Ký 37:17-28 _____

2 Sa-mu-ên 13:1-22 _____

2 Các Vua 16:3; 17:7; 21:6 _____

Hành động dùng bạo lực là một hành động của những người biết rằng họ có thể lấn quyền và áp bức người khác được bằng dùng sức mạnh của mình. Hành động này không thể tha thứ được cho dầu bất cứ lời phân tích nào hay đổ lỗi cho lý do nào. Kẻ hành hung thường không nhận lỗi mình mà đổ lỗi cho rượu, cho thần kinh căng thẳng, cho việc muốn được thỏa mãn dục tình, cho vì sự nóng giận không kiềm chế, cho vì lỗi của người bị hiếp đáp. Không một nạn nhân nào phải chịu trách nhiệm vì sự hành hung của kẻ hành hung cả. Những ai hành hung người trong gia đình mình là những kẻ bóp méo và dùng bậy tình yêu, bởi vì “tình yêu thương chẳng hề làm hại kẻ lân cận; vậy yêu thương là sự làm trọn luật pháp” (Rô-ma 13:10). Người hành hung cần phải được điều trị về tâm lý bởi các nhà chuyên gia để giúp người ấy có sự thay đổi hành vi, nhưng chỉ khi nào người ấy ý thức và chịu trách nhiệm về hành vi của mình và tìm kiếm sự giúp đỡ đó. Những kẻ hành hung thường tỏ thái độ ăn năn sau khi đã dùng bạo lực ức hiếp hay hành hung người khác, nhưng vẫn không thay đổi khi không chữa trị và cứ để cho tính bạo hành của mình được thả lỏng. Với những ai sẵn lòng cầu khẩn Chúa và dâng mình cho Ngài, Đức Chúa Trời có thể làm phép lạ phi thường để giúp kẻ hà hiếp biết sám hối và ngừng được sự hành hung và hiếp đáp. “Tôi cầu xin Ngài tùy sự giàu có vinh hiển Ngài khiến anh em được quyền phép bởi Thánh Linh mà nên mạnh mẽ trong lòng; đến nỗi Đấng Christ như đức tin mà ngự trong lòng anh em; để anh em khi đã đắm rễ vững nền trong sự yêu thương, được hiệp cùng các thánh đồ mà hiểu thấu bề rộng, bề dài, bề cao, bề sâu của nó là thể nào, và được biết sự yêu thương của Đấng Christ, là sự trời hơn mọi sự thông biết, hầu cho anh em được đầy dẫy mọi sự dư dật của Đức Chúa Trời. Và, Đức Chúa Trời, bởi quyền lực cảm động trong chúng ta, có thể làm trở hơn vô cùng mọi việc chúng ta cầu xin hoặc suy tưởng” (Ê-phê-sô 3:16-20).

Hãy thử để mình vào hoàn cảnh của một người đã bị kinh hoàng bởi bạo lực và hành hung. Lời nào là những lời an ủi bạn muốn được nghe và mang cho bạn niềm hy vọng? Tại sao rất quan trọng là chúng ta phải giúp cho nạn nhân cảm thấy an toàn, cho họ tìm thấy sự an cần thay vì những lời khuyên dạy họ phải thay đổi thái độ để sống hòa thuận với kẻ hành hung?

4. MẤT SỰ TỰ DO

Chỉ có Đức Chúa Trời mới biết có bao nhiêu triệu triệu người trên thế giới ngày nay đang mắc vào một sự nghiện ngập nào đó. Đến ngày nay, khoa học cũng chưa hiểu hoàn toàn điều gì đã gây chứng bệnh ghiền, và phải dùng cách nào để kềm chế hoặc chữa trị nó. Họ vẫn còn đang tìm cái điểm nào trong óc là chủ chốt gây ra sự ghiền hay nghiện ngập.

Nhưng tìm được cái điểm ấy trong óc đã chủ động sự nghiện ngập không giống như làm sao phóng thích người ta ra khỏi sự kềm kẹp của sự nghiện ngập.

Một người bị nghiện ngập (bất cứ về vấn đề gì) đều là một đại nạn cho gia đình chứ không phải với người ấy không thôi. Từ vợ, chồng, con cái, cha mẹ, thầy đều phải bị sự nghiện ngập của một cá nhân trong vòng họ ảnh hưởng đời sống và sự an bình của họ.

Ma túy, rượu, thuốc lá, bài bạc, báo chí phim ảnh khiêu dâm, tình dục, thậm chí cả thức ăn đều là những thứ người ta nghiện ngập. Các sự nghiện ngập này thường bắt đầu từ từ và đi đến chỗ người ta ghiền và không thể thiếu nó. Nghiện ngập là một điều gì mà bạn biết là không tốt và làm hại mình trên nhiều phương diện, mà bạn cũng không bỏ được. Con người đã được Đức Chúa Trời ban cho sự tự do chọn lựa, nhưng trong sự tự do ấy, người ta lại trở thành nô lệ cho những điều họ ghiền, và họ thật sự mất tự do. Sứ đồ Phi-e-rơ có một lời giải thích đơn giản về sự nghiện ngập và hậu quả của nó: “Chúng hứa sự tự do cho người, mà chính mình thì làm tôi mọi sự hư nát; vì có sự chi đã thắng hơn người, thì người là tôi mọi sự đó” (2 Phi-e-rơ 2:19).

Những điều nào là điều có thể đưa người ta đi vào sự nghiện ngập?

Lu-ca 16:13 _____

Rô-ma 6:16 _____

Gia-cơ 1:13-15 _____

1 Giăng 2:16 _____

Tội lỗi và sự nghiện ngập không nhất thiết là cùng một điều. Bạn có thể phạm một cái tội mà bạn không bị ghiền, nhưng thường tội ấy trở nên cái ghiền. Bởi vậy, phải nhờ ân điển của Chúa để chúng ta đừng vấp phạm và kềm chế sự phạm tội trước khi tội ấy trở thành cái ghiền và làm chủ đời mình. Và, dĩ nhiên, giải pháp dài lâu để tránh làm một cái tội trở thành một cái ghiền là phải tiếp nhận một tấm lòng mới. “Những người thuộc về Đức Chúa Jesus Christ đã đóng đinh vào thập tự giá xác thịt với những tham muốn và dục vọng của mình rồi” (Ga-la-ti 5:24). Phao-lô cũng giải thích cho tín hữu thành Rô-ma về ý nghĩa của việc chết đi với bản chất tội lỗi, bản chất nghiện ngập ấy để chúng ta có thể sống cho Đấng Christ, “nhưng mặc lấy Đức Chúa Jesus Christ, và đừng mơ tưởng đến những tham muốn của xác thịt mà tìm cách làm thỏa mãn các dục vọng nó” (Rô-ma 13:14).

Ai mà đã chẳng từng phải chống cự lại với sự nghiện ngập, hoặc của chính mình hay của một người thân yêu của mình hoặc bạn hữu của mình? Làm thế nào bạn có thể giúp mọi người nhận ra rằng cái nghiện không phải là một sự thừa nhận về thất bại tâm linh, nếu, đây là một Cơ Đốc nhân, họ vẫn có thể phải cần đến sự giúp đỡ của các nhà chuyên môn?

5. MẤT NGƯỜI THÂN THƯƠNG QUA CÁI CHẾT

Là con người, chúng ta biết thực tế của cái chết. Chúng ta đọc, nghe, nói và cả thấy cái chết. Hay có thể chính bản thân mình cũng kề cận cái chết.

Đọc 1 Cô-rinh-tô 15:26. Cái chết được diễn tả thế nào, và tại sao nó được diễn tả như vậy?

Ai đã mất một người thân yêu, mà chẳng từng kinh nghiệm chính họ đã thấy sức mạnh của cái chết là thế nào? Nhưng có những trường hợp, cái chết cũng có sự “tốt” của nó. “Với những kẻ tin, thì cái chết chỉ là một điều nhỏ nhặt . . . Với Cơ Đốc nhân, sự chết chỉ là một giấc ngủ, một giây phút tĩnh lặng trong bóng tối. Sự sống đã được giấu với Đấng Christ trong Đức Chúa Trời, và khi Đấng Christ, là chính sự sống của chúng ta, sẽ hiện ra, thì chúng ta thấy đều cùng hiện ra với Ngài trong sự vinh hiển.” – Ellen G. White, *Desire of Ages*, trang 787.

Người chết không biết gì nữa hết, nhưng chính là người sống, nhất là bạn bè, thân quyến, là những người phải từng trải sự đau buồn, tiếc nuối, nhớ thương vì sự tử biệt. Sự thật, phải có sự đau buồn và thương nhớ, vì đó là trạng thái tự nhiên đối với sự mất mát. Đó là sự đau đớn mà chúng ta phải cam chịu khi một người thân thương hay một điều gì quý báu bị cướp mất khỏi tầm tay chúng ta.

Thương tiếc một người qua đời, đối diện với sự mất mát, mỗi người có mỗi thái độ khác nhau, không phải ai cũng giống nhau. Thường thì sự thương khóc nẩy đi qua từng giai đoạn. Trước tiên, cảm tưởng đầu tiên với cái chết của một người thân thương, là chúng ta sốc và rồi không muốn tin, ngay cả với những cái chết biết là phải đến. Sốc hay bàng hoàng là chính tâm tình chúng ta được bảo bọc để không bị đuối sức với sự mất mát to lớn của đời mình, và có khi tâm trạng nầy kéo dài cả đời ba tháng. Bạn có thể sống cả một thời gian mà không quên được sự hiện diện của người quá cố trong những hoạt động hằng ngày. Thường khi mọi cuộc đàm đạo, chuyện trò, bạn chỉ muốn nói về người thân yêu đã khuất của mình. Thời gian nầy có thể kéo dài cả sáu tháng hay một năm.

Giai đoạn tuyệt vọng và trầm cảm là giai đoạn lâu dài của sự thương khóc, và có thể là giai đoạn đau đớn nhất của người bị mất người thân yêu. Trong giai đoạn nầy, bạn đi đến sự ý thức thật sự sự mất mát của mình. Trong giai đoạn nầy, bạn có thể trải qua nhiều tình cảm, như giận dữ, tức tối, cảm giác tội lỗi, nuối tiếc, buồn thương, và bất an. Mục tiêu của sự thương khóc không phải là dẹp bỏ mọi sự đau đớn hay là kỷ niệm của sự mất mát của mình. Giai đoạn sau chót của sự thương khóc ấy là lúc bạn hồi sinh lại, bạn bắt đầu biết yêu thích sự vật, các hoạt động và đời sống quanh mình và bắt đầu sinh hoạt bình thường.

Các ý tưởng mang đến sự an ủi nào cho bạn trong các câu dưới đây?

Rô-ma 8:31-39 _____

Khải huyền 21:4 _____

1 Cô-rinh-tô 15:52-57 _____

NGHIÊN CỨU BỒ TÚC:

Nhiều người đã gặp nhiều khổ nạn là hậu quả của sự nghiện ngập. Họ đã trở thành nô lệ của sự nghiện ngập mình và họ mất tất cả: tiền bạc, việc làm, sức khỏe, gia đình, và cả sự tự do. Nhưng Đức Chúa Giê-su đã đến thế gian để phóng thích chúng ta ra khỏi sự cầm tù của mọi tội lỗi và các thú nghiện ngập, vì “ai phạm tội là nô lệ của tội lỗi. Vậy nếu Con giải thoát các người để được tự do, các người sẽ thật sự được tự do” (Giăng 8:34, 36). Đức Chúa Giê-su cũng hứa rằng Ngài sẽ luôn ở cùng chúng ta (Ma-thi-ơ 28:20, Ê-sai 43:2); vậy hãy vững lòng vì chúng ta không chiến đấu cuộc chiến này một mình. Đúng ra, chúng ta phải nhớ rằng cuộc chiến này là cuộc chiến của Chúa (1 Sa-mu-lên 17:47), và Ngài hứa sẽ có khai hoàn (1 Phi-e-rơ 1:3-9). Hôm nay, bạn có thể bắt đầu con đường đến sự chiến thắng mọi thú nghiện ngập và nhận lại sự tự do bạn mong ước và cũng là sự tự do Đức Chúa Trời muốn cho bạn. Không có nghĩa là bạn không phải tranh đấu, và cả có lúc bạn sẽ vấp ngã. Nhưng tin mừng là nếu bạn không bỏ Chúa, vẫn luôn trông cậy nơi Ngài, thì Ngài cũng sẽ không bỏ rơi bạn. Ngoài ra, không có gì là sai nếu bạn cần phải tìm sự trợ giúp cai nghiện bởi các nhà chuyên khoa. Cũng như Chúa có thể dùng các bác sĩ y tế để giúp bạn với các vấn đề y tế sức khỏe, thì Ngài cũng có thể dùng một nhà chuyên khoa về tâm lý để giúp bạn với vấn đề nghiện ngập vậy thôi.

“Khi những khó khăn và thử thách vây quanh chúng ta, chúng ta nên chạy trốn và tìm đến với Đức Chúa Trời, và tự tin trông đợi sự giúp đỡ của Ngài là đáng cậy quyền năng để cứu và mạnh mẽ để giải thoát. Chúng ta phải cầu xin phước lành của Đức Chúa Trời nếu chúng ta muốn nhận được phước lành. Cầu nguyện là bổn phận và là sự cần thiết; nhưng không vì vậy mà chúng ta bỏ bê sự ngợi khen Chúa. Chúng ta có thể nào mà không tạ ơn Đấng đã ban bố tất cả các ân phước lành chúng ta nhận lãnh? Chúng ta cần trau dồi lòng biết ơn. Chúng ta nên thường xuyên suy ngẫm và kể lại lòng thương xót của Đức Chúa Trời, khen ngợi và tôn vinh danh thánh của Ngài, ngay cả khi chúng ta đang trải qua nỗi buồn và phiền não.” – *Selected Messages*, tập 2, trang 268.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Phần nào thì sự tha thứ góp phần trong sự mất niềm tin và trong sự chữa lành của một mối quan hệ đã đổ vỡ? Ma-thi-ơ 6:12-15; 18:21, 22. “Tình yêu thương . . . chẳng nghi ngờ sự dữ” (1 Cô-rinh-tô 13:5).
2. Chúng ta tìm được phúc lợi nào trong việc suy gẫm và đếm lại sự thương xót của Đức Chúa Trời giữa khi chúng ta trải qua đau khổ và phiền não?
3. Các phương cách thiết thực nào mà gia đình của hội thánh bạn, toàn thể, có thể giúp những người đang phải chống chọi với bất kỳ sự mất mát nào?